

תורתך שאלתי

אחת.
שאלתי
למהתי נענית ונהנית

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר 'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גליון פרשת מקץ תשפ"ד

וַיִּרְכַּב אֶתְּוֹ בְּמִרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לוֹ (מא, מג)

מה ביאור המילה 'הַמִּשְׁנָה' בפסוק זה?

רש"י: שם עצם, המתייחס למרכבה. השניה בחשיבותה, לאחר מרכבתו של פרעה, שהיתה החשובה ביותר.

רמב"ן: שם תואר, כדוגמת 'פי מְרַדְּכִי הַיְהוּדִי מִשְׁנָה לְמִלְכָּךְ אֲחִישֶׁרֶזַשׁ' ומשמעותו, שלמלך יש מרכבה נוספת, שנקראת 'מִרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה'.

הדר זקנים: בתחילה היו נוהגים שבמרכבת העגלה היה רק סוס אחד. יוסף תיקן שיהיו שנים. 'בְּמִרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה', מובנה שבמרכבה היו 2 סוסים.

וַיִּרְדּוּ אֲחֵי יוֹסֵף עֲשָׂרָה לְשָׁבַר בָּר (מב, ג)

מדוע ירדו כל 10 האחים, ולא רק כמה מהם?

רבינו בחיי: משום שהיה חשוב להם להתפלל עליו במנין.

ספורנו: משום שהמשביר במצרים מכר תבואה רק לצרכים פרטיים. הוא לא היה מוכר להם כמות גדולה של תבואה, מחשש שיעשו בו סחורה.

אור החיים: היתה שעת צרה, ובשעת רעב יכולים להרוג אנשים עבור פת לחם. יעקב שלח את כולם יחד, כדי שיישעו זה לזה.

וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלָמוֹת אֲשֶׁר חָלָם... (מב, ט)

מדוע יוסף לא שלח אגרת לאביו לאחר שעלה למלוכה לעדכן אותו שהוא חי?

רמב"ן: יוסף רצה שחלומותיו יתגשמו, והבין שלא יוכלו להתקיים בארץ כנען. הוא העריך שמחמת הרעב, גם אביו ואחיו יגיעו למצרים, וכך יתקיימו כל חלומותיו.

הרב שטיינמן: האחים הטילו חרם ביניהם וגם שיתפו את הקב"ה שלא לגלות.

וַאִין פוֹתֵר אוֹתֶם לְפָרְעָה (מא, ח)

מדוע לא הצליחו לפתור את החלומות?

ספורנו: החרטומים חשבו שחלם 2 חלומות שונים, וכך פתרו אותם וטעו, משום שכל חלום היה בפני עצמו.

מלבי"ם: הם הבינו שהיה זה חלום פרטי שלו, וכך פתרו, כדוגמת 'שבע בנות אתה מוליד, שבע בנות אתה קובר'. הם לא השכילו להבין שהחלום היה ציבורי, על כל המדינה.

וַיִּדְבֹּר שֵׁר הַמִּשְׁקִים אֶת פְּרָעָה (מא, ט)

מדוע כתוב 'אֶת פְּרָעָה', ולא 'אל פְּרָעָה'?

פסיקתא זוטרתא: "שעל ידי שליח דבר אליו".

אונקלוס: "ומליל רב שקי עם פרעה", 'אֶת' במובן של עם. **אור החיים:** שר המשקים לא דיבר עם פרעה, אלא אמר זאת לחכמי מצרים שיאמרו לפרעה.

הנצי"ב מוולוז'ין: שר המשקים דיבר לעצמו בפני פרעה, והראה שכועס על עצמו, על שלא הזכיר את יוסף עד כה.

וַיִּפֹּר... אֶת אָחִיו וְהֵם לֹא הִפְרָהוּ (מב, ח)

איך יתכן שאנשים חכמים כמו אחי יוסף, לא הכירוהו?

חזקוני: משום ששמו השתנה ליצפנת פענח, ודיבר בלשון מצרית, שהרי דיבר איתם ע"י מתורגמן.

אברבנאל: קולו השתנה, וגם טון דיבורו לא היה עדין איתם. יוסף דיבר 'אֶתֶם קְשׁוֹת', שלא יבחינו שהוא יוסף, ולכן לא יכלו להכירו.

אלשיך: הם לא העלו בדעתם שאחיהם שנמכר להיות עבד יגיע לשלטון. הם גם לא ראו שחלומותיו עשויים להתגשם.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטאפ 052-9453811

לקבלת קבצים לדוגמא מספרי 'תורתך שאלתי' נא לשלוח

את המילה 'דוגמא' במייל office@shaalti.co.il

אָפּוּר הָאֱלֹהִים עֲשֵׂה הַגִּיד לַפְרָעָה (מא, כה)

מדוע יוסף הוסיף זאת?

בכור שור: יוסף הסביר מדוע הקב"ה גילה לפרעה, הואיל והוא מלך, ויש לו יכולות, ולכן הראה לו, כדי שייערך לכך.

אלשיך: להשמיענו שהחלום השני היה פתרון חלום ראשון.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מְרַגְלִים אַתֶּם... (מב, ט)

מדוע ציער אותם, ולא אמר להם שהוא יוסף?

אברבנאל: יוסף רצה שחטאם יתכפר, כפי ששמע שאמרו 'אָבֶל אֲשֶׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אַחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוּ אֲלֵינוּ וְלֹא שָׁמְעָנוּ'.

וַיֹּאמְרוּ... אָבֶל אֲשֶׁמִים אֲנַחְנוּ... (מב, כא)

מה עורר אותם לחשבון נפש ולמסקנה הזו?

רשב"ם: האחים אמרו: אנו השלכנו אותו לבור, והנה אנו נאסרים בבית השבי, וזו 'מידה כנגד מידה'. הם ראו שנענשו באותו "עונש" שהענישו את יוסף.

בכור שור: הבינו שנענשו בגלל יחסם המתנכר ליוסף, כשם שכולם פשעו יחד, כך העונש והפורענות באה לכולם ביחד. אם היה העונש אחד, או שלא היה שווה לכולם, גם העונש לא היה מגיע לכולם בשווה.

וְלִקְחַת אֶתְנֹו לְעֶבְדִים וְאֶת חֲמֵרֵינוּ (מג, יח)

מדוע אחי יוסף כה דאגו לחמוריהם?

רמב"ן: הם לא דאגו לחמורים, אלא להשלכה שתהיה למאסרם, שלא יוכלו לשלוח לבתיהם את חמוריהם שנושאים על גבם את אמתחותיהם, וכתוצאה מכך ימותו כולם ברעב.

רבינו בחיי: הבהמה בעת ההליכה בדרכים היא חלק חשוב בחיי האדם, וכל שכן כשלא יוכלו לשלוח לבתיהם בר, מפתח שמא ימותו ברעב.

הַבֶּקֶר אֹר וְהָאֲנָשִׁים שְׁלַחוּ (מד, ג)

מדוע האחים שולחו בבוקר?

אברבנאל: יוסף התכוון לבחון אותם באמצעות הגביע, ורצה לעשות זאת בבוקר, שלא ירגישו המצרים בכך.

מלבי"ם: הם לנו בבית יוסף, ובלילה דאג למלא את אמתחותיהם באוכל ושם את הכסף והגביע. יוסף חשש שאם ימשמשו בשקים הם עלולים למצוא את הגביע, ולכן שילח אותם בבוקר, עם אור ראשון.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

נמאס לכם להגיע לשבת בלחץ ובלי נשימה?

חצים שסעודות השבת יהיו משמעותיות ומרתקות עבור כל בני הבית?
חצים להנות בשבת ולהעביר את חוויית השבת לילדיכם?

הרב חגי ולסקי

לשעבר רב חיל האוויר
וסגן הרב הראשי לצה"ל

מזמין אתכם ליהנות ממפגש מעצים
שיתן לכם ערך וכלים

שבת חלום

הרצאה משנה חיים, משפיעה על
הגיבוש והחיזוק המשפחתי.
כיצד להתכונן עם ילדינו
ולקבל שבת בנחת וברוגע
להזמנות בנייד - 052-9453811

מוזמנים להצטרף למשפחות רבות שההרצאה תרמה להם

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
כביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
איך יותר שאלות!

הרב חגי ולסקי
מרצה ומחבר ספרים רבי מכר,
מציג פריצת דרך בלימוד
פרשיות התורה
בדרך שאלות ותשובות

מחיר מיוחד

לרגל השלמת ספר שמות

רק **287**
במקום 390

הזמינו עכשיו
והספרים בדרך אליכם:

היכנסו לאתר: shaalti.co.il

במייל: office@shaalti.co.il

בוואטסאפ: 052-9453811

עוד סדרה מחכימה מבית
שאלתי
למדתי עניתי ונבתי

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם